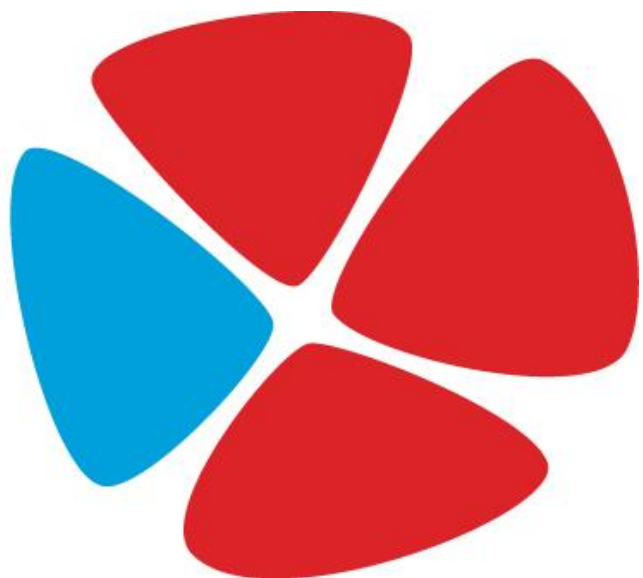

Zorg & ondersteuningsplan 2016-2017

ISW
Vakcollege
Hoge Woerd

Zorg & Ondersteuningsplan ISW Vakcollege Hoge Woerd 2016-2017

1. Visie en uitgangspunten Vakcollege ISW Hoge Woerd:
2. Toelating en plaatsing
  - a. Algemeen
  - b. Toelatingseisen team LWOO
  - c. Plaatsing
3. Interne Zorg en Ondersteuning
  - a. LVS Magister
  - b. Leerling in Beeld (LiB)
  - c. IZT
  - d. Specifieke zorg en ondersteuning door medewerkers Vakcollege ISW Hoge Woerd
  - e. Zorgkaart Interne Zorg
4. Vraag Profiel Instrument: VPI
5. Groepsplan
6. HP IZT
7. Ontwikkelingsperspectiefplan: OPP
8. Externe Zorg en Ondersteuning
  - a. ZAT
  - b. Sociaal Kern Team
  - c. Specifieke zorg en ondersteuning door externen op Vakcollege ISW Hoge Woerd
  - d. Zorgkaart Externe Zorg
9. Passend Onderwijs op Vakcollege ISW Hoge Woerd
  - a. Algemeen
  - b. Basisondersteuning
  - c. Basisondersteuning +
  - d. Breedteondersteuning
  - e. Trajectgroep
  - f. Flexcollege
  - h. Diepteondersteuning (VSO)
10. Lijst met afkortingen

NB: Veel van de tekst in dit stuk is afkomstig uit de "Handelingswijzer Passend Onderwijs 2014-2015" geschreven door Robyn Maas, directeur van het Samenwerkingsverband VO Westland. Hierin worden jaarlijks de eventuele wijzigingen opgenomen.

1. Visie en uitgangspunten Vakcollege ISW Hoge Woerd:

Het kader van de zorg, zoals Vakcollege ISW Hoge Woerd die biedt, wordt gevormd door de Zorgplicht die geformuleerd is in de wet Passend Onderwijs. Iedere leerling komt in aanmerking voor zorg en begeleiding zowel op onderwijskundig gebied als op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling. De mentor is de spil in de begeleiding, ondersteund door het interne zorg team. Ons uitgangspunt is adequate zorg zo dicht mogelijk bij de leerling bieden.

Uitgangspunten:

1. De voorzieningen worden zoveel mogelijk op locatie aangeboden.
2. We streven ernaar om de interne zorg (1e en 2e lijnszorg) zoveel mogelijk te laten bestaan uit eigen (geschoolde) mensen. Zie ook de zorgkaart Interne Zorg 1617.
3. Bij zorg die ons IZT overstijgt maken we gebruik van het ZAT, de Basisondersteuning + en de Breedteondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband VO Westland.
4. We streven ernaar om de leerling zo snel mogelijk de juiste hulp aan de leerlingen te bieden. Daar waar nodig, doen we beroep op deskundigen en/of voorzieningen van buiten de school.
5. Leerlingen blijven in geval van plaatsing buiten de school zoveel mogelijk op de eigen school ingeschreven. Leerlingen kunnen gedurende een bepaalde tijd gebruik maken van een voorziening op een andere school of de Trajectgroep.
6. Onze locatie heeft een eigen zorgcoördinator, E.P. van Reeve, een IZT en een ZAT
7. De mentor speelt een centrale rol in de begeleiding van (zorg) leerlingen.
8. Een goede en structurele samenwerking met diverse instellingen in de regio; bijvoorbeeld: Stichting Jeugdformaat, SKT (Bureau Jeugdzorg, JGZ en Kwadraad), Politie, O.J., Leerplicht, Pluscoach. Zie ook de zorgkaart Externe Zorg 1415.

2. Toelating en plaatsing

a. Algemeen

De toelating en plaatsing in de niveaugroepen van de bovenbouw gebeurt in nauw overleg met de onderbouw. In principe stromen alle BK-leerlingen van het Vakcollege ISW door naar het Vakcollege ISW Hoge Woerd. Het instroomniveau, basis of kader, wordt bepaald door het team van de onderbouw. Dit gebeurt op basis van rapportcijfers, vaardigheden en competenties en het pedagogisch-didactisch beeld.

Op grond van het uitgebrachte advies en overleg met ouders wordt uiteindelijk tot definitieve plaatsing overgegaan. De leerling kiest een sector en wordt hier ingeschreven. Voor de leerling op school komt is er al overleg geweest tussen de teamleiders en zorgcoördinatoren van beide locaties. Dit noemen we warme overdracht en tijdens deze overdracht worden alle relevante zaken m.b.t. de leerling overgedragen. Indien nodig is er aanvullend contact tussen de mentoren van de onderbouw en de bovenbouw.

b. Toelatingseisen team lwoo

Leerlingen met een lwoo-advies en/of een lwoo-uitslag van de test, kunnen niet zonder meer worden toegelaten.

Toelatingcriteria LWOO en PrO

Lwoo
<ul style="list-style-type: none">
▪ IQ tussen 75-80 en 90
▪ Leerachterstand gemiddeld $\geq 1,5$ jaar in twee of meer van de domeinen:<ul style="list-style-type: none">
- technisch lezen
- begrijpend lezen
- spellen
- inzichtelijk rekenen <p>de combinatie van technisch lezen en spellen is niet toegestaan</p>
<i>Of</i>
<ul style="list-style-type: none">
▪ IQ tussen 90 en 120 in combinatie met
▪ Leerachterstand gemiddeld $\geq 1,5$ jaar in twee of meer van de domeinen:<ul style="list-style-type: none">
- technisch lezen
- begrijpend lezen
- spellen
- inzichtelijk rekenen <p>de combinatie van technisch lezen en spellen is niet toegestaan.</p> <ul style="list-style-type: none">
▪ Aanwezigheid van een sociaal-emotionele problematiek

Advies basisschool

Voor plaatsing op een niveau in de bovenbouw is het advies van de basisschool niet meer van doorslaggevend belang. Teamleiders en ouders bepalen in overleg de juiste leerweg en het juiste niveau.

c. Plaatsing

Bij de plaatsing van ISW leerlingen spelen wens, advies en rapport een rol:

- wanneer wens, advies en rapport gelijk zijn, is er geen probleem.
- indien wens en advies overeen komen, maar rapport afwijkt volgen we de eerste twee.
- indien rapport en advies sterk afwijken van wens is overleg met ISW Hoge Woerd noodzakelijk.
- Indien er sprake is van een extra zorgvraag is overleg met de zorgcoördinator wenselijk.

We gaan ervan uit dat de ouders door de onderbouwlocaties op de hoogte zijn gesteld van het advies, er overleg is geweest over de wens van de leerling en de gevolgen daarvan voor plaatsing op Vakcollege ISW Hoge Woerd.

Bij de plaatsing van leerlingen afkomstig van andere V(S)O scholen spelen wens, ruimte, advies en rapport een rol:

- wanneer wens, advies en rapport gelijk zijn, er geen extra zorgvragen zijn en er plaats is in de gewenste sector, dan is er, na een intake (ouders en leerling) en contact met de toeleverende school, geen plaatsingsprobleem.
- indien wens en advies overeen komen, maar het rapport afwijkt volgen we de eerste twee, mits er geen extra zorgvraag is. Na een intake (ouders en leerling) en contact met de toeleverende school, wordt de leerling geplaatst, mits er ruimte is in de gewenste sector.
- indien rapport en advies sterk afwijken van wens of er sprake is van een extra zorgvraag, is, na een intake (ouders en leerling) en contact met de toeleverende school, overleg met de betreffende teamleider en zorgcoördinator noodzakelijk.

Vakcollege ISW Hoge Woerd mag plaatsing van externen weigeren, verhuisgevallen uitgezonderd. Plaatsing is definitief wanneer de leerling op onze school is ingeschreven en op de oude school is uitgeschreven. De teamleider zal de toeleverende school verzoeken het VO-VO formulier in te vullen en het dossier over te dragen.

Vakcollege ISW Hoge Woerd kan, in bijzondere gevallen, bindende afspraken maken met de school of het samenwerkingsverband van herkomst om eventuele terugkeermogelijkheden te waarborgen.

3. Interne Zorg en Ondersteuning

a. LVS Magister

Om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen van een leerling is een goed gevuld dossier noodzakelijk. Magister voorziet in de mogelijkheid om een compleet beeld te schetsen van een leerling, mits correct en consequent ingevuld. Eenduidigheid bij het invoeren van informatie en het correct koppelen van gegevens leveren directe resultaten op in de verbetering van de leerlingbegeleiding.

De docent zorgt ervoor dat de absentie en cijferregistratie up-to-date en correct is. Daarnaast leest hij in ieder geval de handelingsplannen van zijn leerlingen.

Van de mentor wordt verwacht dat hij het logboek goed bijhoudt en in staat is om de gegevens te interpreteren en daaruit actiepunten te filteren.

De teamleider wordt geacht om toezicht te houden op het logboek en de cijferregistratie. Daarnaast beschikt de teamleider over de mogelijkheid om het kwadrant compleet te maken, mits de benodigde informatie aanwezig is. Tevens is hij verantwoordelijk voor het bijhouden van de absentiegegevens en de contacten met de consulent van leerplicht.

De zorgcoördinator is ondersteunend aan zowel de mentor als teamleider. Daar waar nodig vult zij gegevens en het logboek aan.

SMW schrijft na ieder gesprek een kort en bondig verslag in Magister.

In het kader van Leerling in Beeld is er voor iedere groep (docent, mentor en teamleider/zoco) een handleiding geschreven om eenduidigheid in de manier van invullen te garanderen.

b. Leerling in Beeld

Uniek binnen het ISW en specifiek ontwikkelt binnen het Vakcollege ISW Hoge Woerd is Leerling in Beeld (LiB).

Iedere mentor overlegt wekelijks, op een vaststaand tijdstip, met zijn teamleider over zijn mentorleerlingen. Hiervoor gebruiken zij het kwadrant uit Magister als uitgangspunt. Iedere leerling wordt bekeken en besproken. Daar waar aandacht of actie nodig is voor specifieke punten (cijfers, absentie, thuissituatie) worden duidelijke afspraken gemaakt over wie welke actie wanneer gaat uitvoeren. Zowel de mentor als de teamleider noteren dit, zodat ze er de volgende week op terug kunnen komen. In het geval van overstijgende vragen in begeleiding besluiten de teamleider en mentor tijdens LiB de leerling voor te dragen voor het IZT of de zorgcoördinator te benaderen voor advies.

De zorgcoördinator overlegt ook wekelijks met iedere teamleider afzonderlijk over zijn leerlingen. Net als de mentoren heeft de zorgcoördinator vaststaande afspraken met alle vier de teamleiders. Gezien de hoeveelheid leerlingen worden deze niet altijd allemaal besproken, maar het streven is wel om zoveel mogelijk leerlingen de revue te laten passeren.

Daar waar aandacht of actie nodig is voor specifieke punten (cijfers, absentie, thuissituatie) worden duidelijke afspraken gemaakt over wie welke actie wanneer gaat uitvoeren. Zowel de zorgcoördinator als de teamleider noteren dit, zodat ze er de volgende week op terug kunnen komen. Tijdens dit overleg kan besloten worden om bepaalde zaken door te zetten naar het IZT, ZAT of andere externen.

c. IZT

Het IZT vergadert iedere zes weken per sector. De samenstelling van het IZT is als volgt: mentor, lesgeevenden, teamleider, zorgcoördinator, SMW, (P)AB (op afroep).

Mentoren brengen leerlingen in. De teamleider is technisch voorzitter van het IZT. De andere deelnemers leveren informatie vooraf en adviseren tijdens de vergadering. Er wordt tijdens het IZT gezamenlijk gezocht naar oplossingen voor leerlingen met allerlei problematiek die het sturen van de mentor ontstijgen. Opbrengsten van het IZT zijn heldere afspraken m.b.t. aanpak en te ondernemen stappen in de vorm van een handelingsplan IZT, ter plekke ingevuld door de zorgcoördinator.

De leerling wordt ingebracht door de mentor. Bij een eerste aanmelding analyseert de mentor vooraf met de zorgcoördinator het kwadrant uit magister. Hieraan worden bepaalde vermoedens en conclusies verbonden met behulp van het IZT basispakket. De leerlingen worden per sector besproken.

De volgende stappen doorloopt de mentor (in willekeurige volgorde) voordat hij/zij samen met de zorgcoördinator het IZT gaat voorbereiden:

- Probeer de problematiek te verwoorden
- Inventariseer de al door jou ondernomen acties (gesprekjes, straf, contacten, inschakelen SMW, etc.)
- Praat met de leerling
- Bespreek je zorg met je teamleider
- Neem (indien gewenst) contact op met ouders, ambulante begeleiders, SMW
- Laat een observatielijst invullen door collega's.

Bij een vervolgbespreking van de leerling zal de voorbereiding gedaan worden door de mentor en de teamleider, tijdens het LiB-moment.

NB:

Voorafgaand aan de IZT besprekingen bestaat de mogelijkheid voor een groepsbespreking. Vanuit de groepsbespreking kunnen ook leerlingen worden voorgedragen voor bespreking in het IZT

d. Specifieke zorg en ondersteuning door medewerkers Vakcollege ISW Hoge Woerd

Huiswerkbegeleiding

Coördinator: K.Otto

De vakdocent geeft de leerling op tijdens de leerlingbespreking of rapportvergadering. De mentor ontvangt de indeling en communiceert dit naar de leerling. HWB is semi-verplicht en bij afwezigheid wordt er contact gezocht met de mentor, ouders en na een derde keer ongeoorloofde afwezigheid volgt verwijdering van de lijst. In sommige gevallen kan goed gedrag in de les een voorwaarde voor toegang tot HWB zijn.

Remedial Teaching

Coördinator: K. Otto

Bij grote achterstanden of leerproblemen kan een leerling gebruik maken van remedial teaching. Dit wordt gegeven bij de vakken Nederlands, Engels en Wiskunde. Er zijn per vakgroep een aantal bevoegde docenten die remedial teaching kunnen geven.

Vertrouwens/ contactpersoon

T. Heystek & E. Loen

Binnen onze locatie beschikken wij over een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon. Leerlingen kunnen op afspraak bij deze personen terecht.

Faalangstreductie training

C. Lum Chou & P. Kouwenhoven

Onze locatie beschikt over twee Faalangstreductie trainers. Aan het begin van het schooljaar maken alle leerlingen een schoolbelevingstest (SBT). Uit die test maken de trainers op wie voor de training in aanmerking komen. Na individuele gesprekken besluiten leerlingen zelf over deelname. De training wordt in schooltijd en op de locatie gegeven. Ouders worden geïnformeerd en betrokken bij de training.

Verliesgroep

L. Franssen & F. Molenaar

Voor leerlingen die te maken hebben (gehad) met een overlijden, echtscheiding of ander verlies bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan de verliesgroep. Deze richt zich op het omgaan met en plaatsen van verdriet.

Dyslexiecoach

E. de Jong

De dyslexiecoach verzorgt de faciliteiten, instructies voor docenten en waar nodig ondersteunt hij/zij de remedial teachers. Ook de inzet van het programma Kurzweil wordt door hem/haar begeleid.

Autisme coach

E. van Reeve

De Autisme coach legt contact met de ASS leerlingen en volgt hun leerproces. Indien er ambulante begeleiding aanwezig is zal hij/zij daarmee overleggen. De coach is vooral heel praktisch bezig met de zaken van alle dag. (Plannen, communicatie en andere probleemgebieden.) Daarnaast is de coach de persoon bij uitstek om docenten/medewerkers te adviseren en te begeleiden in het omgaan met ASS-leerlingen.

e. Zorgkaart Interne Zorg

 zorgkaart INTERNE ZORG zorgkaart leerlingenzorg door geschoolde mensen uit ons eigen team (2016-2017) 	
Mentor	
Wie: per klas een docent	In principe krijg je een mentor voor de twee jaar die je bij ons op school zit.
Wat: de mentor is het eerste aanspreekpunt, bij hem of haar kun je met al je vragen, zorgen of problemen terecht.	De mentor komt uit het team waar jij onder valt en wordt door de teamleider en locatiedirecteur uitgekozen.
Zorgcoördinator	
Wie: Mevr. van Reeve	
Wat: de zorgcoördinator organiseert de zorg binnen de school en heeft veel contact met zorgverleners van binnen en buiten de school.	Wanneer: Als je mentor, teamleider of ouders hulp nodig hebben bij het vinden van de juiste zorg kunnen zij contact opnemen met de zorgcoördinator.
HWB en RT- coördinator	
Wie: Dhr. Otto	
Wat: de HWB en RT coördinator maakt de indelingen van de huiswerkbegeleiding en remedial teaching.	Wanneer: als de vakdocent jou opgeeft voor HWB of RT zal de coördinator je indelen bij de juiste groep.
Huiswerkbegeleiding	
Wie: vakgroepen Nederlands, Engels, Wiskunde, Biologie, Economie en Nask	Na indeling is deelname verplicht.
Wat: leerlingen die extra hulp bij het maken van hun huiswerk of meer uitleg nodig hebben kunnen bij huiswerkbegeleiding terecht.	Wanneer: de vakdocent geeft je op bij de HWB-coördinator en die deelt je in. Vervolgens ga je een periode van 6-8 weken naar huiswerkbegeleiding.
Remedial Teaching	
Wie: vakgroepen Nederlands, Engels, Wiskunde	Na indeling is deelname verplicht.
Wat: leerlingen die leerachterstanden hebben opgelopen bij een bepaald vak of leerlingen die ernstige leerproblemen hebben komen in aanmerking voor RT.	Wanneer: de vakdocent geeft je op bij de RT-coördinator en die deelt je in. Vervolgens ga je een periode van 6-8 weken naar RT.
Dyslexie coach	
Wie: Mevr. De Jong	Op afspraak.
Wat: de dyslexiecoach begeleidt leerlingen met dyslexie waar nodig.	Wanneer: op jouw aangeven of als er door je mentor/ teamleider/ ouders om gevraagd wordt.
Autisme coach	
Wie: Mevr. Van Reeve	Op afspraak.
Wat: De autismecoach begeleidt leerlingen met autisme daar waar nodig.	Wanneer: op jouw aangeven of als er door je mentor/ teamleider/ ouders om gevraagd wordt.
Faalangst-reductietraining	
Wie: Mevr. Lum Chou en Dhr. Kouwenhoven	De training duurt twaalf weken. Het is op dinsdagmiddag, tijdens het 7 ^e en 8 ^e uur.
Wat: leerlingen die veel last hebben van faalangst, toetsvrees of andere prestatieangst kunnen deelnemen aan de interne faalangstreductie training.	Wanneer: aan het begin van het jaar wordt er een test afgenomen en die bepaalt wie er in aanmerking komen voor een training. Na een gesprek met de trainers besluit je zelf of je wel of niet mee wil doen.
Contactpersoon	
Wie: Mevr. Van den Broek en Dhr. Loen	Op afspraak.
Wat: leerlingen en/of ouders met klachten over zaken die met school te maken hebben kunnen contact opnemen met een van de contactpersonen.	Wanneer: als er zaken spelen die je niet met je mentor of teamleider kunt of wilt bespreken kun je terecht bij de contactpersoon.
Decaan	
Wie: Mevr. Zuilhof	Op afspraak.
Wat: de decaan kan je helpen bij het maken van een keuze voor een vervolgopleiding. Ook kan hij informatie geven over vervolgopleidingen en open dagen.	Wanneer: als je moeite hebt met maken van een keuze voor het MBO.
Rouw- en echtscheidingsbegeleiding Groep	
Wie: Mevr. Franssen en Mevr. Molenaar	Vrije inloop, iedere maandag het 8 ^e uur in lokaal 006.
Wat: een groep waar leerlingen, die problemen hebben met het verwerken van een echtscheiding of het overlijden van een dierbare, terecht kunnen voor ondersteuning.	Wanneer: op jouw aangeven of als er door je mentor/ teamleider/ ouders om gevraagd wordt.

4. Vraag Profiel Instrument: VPI

Het Vraag Profiel Instrument (VPI) wordt gebruikt om de ondersteuningsbehoefte van de leerling te bepalen en daarnaast een beeld te geven van de benodigde ondersteuning. Het VPI zal gebruikt gaan worden om een ondersteuningsbehoefte helder te krijgen en/of ter ondersteuning van een arrangement aanvraag bij de ACTA.

Het VPI gaat uit van het handelen van de docent. Handelingsverlegenheid wordt gezien als een signaal dat het onderwijsaanbod niet aansluit bij de onderwijsbehoefte. Er moet dan duidelijkheid komen: wat is er nodig om wel tegemoet te komen aan de behoefte van de leerling?

Om zicht te krijgen op de ondersteuningsbehoefte van een leerling beantwoordt de invuller in het VPI vragen over zijn/haar concrete, **extra** aandacht vragend gedrag in de klas/op school én over de **extra** ondersteuning die dit vraagt van de docent.

De VPI-vragenlijst kan in de computer worden ingevuld. Dit doet in principe de zoco of teamleider in combinatie met de mentor of vakdocent. Door het invullen van de vragenlijst, wordt een individueel vraagprofiel verkregen, dat inzicht geeft in de onderwijsleersituatie en dat wat er moet gebeuren om deze te optimaliseren.

Als alles is ingevuld, volgt de score met bijbehorende grafieken. Hier kan ook een PDF van worden gemaakt.

Een ingevuld VPI resulteert in een tweetal profielen. Deel 1 levert het vraagprofiel op: de extra ondersteuningsbehoeften van deze leerling in vergelijking met zijn/haar klasgenoten. Deel 2 levert het handelingsprofiel: de benodigde extra ondersteuningshandelingen (in de klas of daarbuiten) waarmee de leerling verder kan worden geholpen.

De vertaalslag naar hoe deze extra ondersteuning kan worden ingevuld, wordt door de school - al dan niet met behulp van een externe deskundige - gemaakt.

6. HP IZT

Dit handelingsplan wordt opgesteld door de zorgcoördinator in samenspraak met de deelnemers van het IZT. Het HP IZT bevat relevante achtergrondinformatie gebaseerd op het kwadrant en recente observaties. Daarnaast worden er concrete doelen gesteld voor de leerling en/ of docenten die gedeeld worden met ouders. Het HP wordt geëvalueerd zolang de leerling besproken wordt. Het HP IZT wordt door de zorgcoördinator aangemaakt en bewerkt in Magister.

Naam leerling: Geboortedatum: Klas/ groep: Mentor: Invuldatum:	Adres: Postcode/woonplaats: CVI-nr- AB:-	BRIN: 21HC01 HP IZT	
--	---	------------------------	---

Beginsituatie

Welbevinden: <i>medisch/paramedisch</i> <i>sociaal-maatschappelijk</i>	
Didactisch beeld: leertaakgerichtheid concentratie in de klas zelfstandigheid huiswerkgedrag	datum
Gedrag omgang medeleerlingen omgang leerkrachten aandachtbehoefte communicatieve vaardigheden zelfvertrouwen sociale vaardigheden	
Opmerkingen:	

Doelen

Hulpvraag van de mentor: Help mij Kapstokbeeld Hulpvraag van de leerling: Help mij:
--

Methoden

Datum - - - Datum - - -
--

Organisatie en Frequentie

Datum - - - Datum - - -
--

Evaluatie

Datum
Datum

7. Onderwijsperspectiefplan: OPP

Het onderwijsperspectiefplan (OPP) is bedoeld voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het regulier onderwijs.

Reguliere scholen hoeven geen OPP op te stellen voor ondersteuning die valt onder de basisondersteuning, de basisondersteuning+ (strippenkaart) of breedteondersteuning die is beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school.

Samenwerking met ouders tijdens het opstellen en evalueren van het OPP is verplicht en van groot belang. De school is verplicht om met de ouder(s)/verzorger(s) en de leerling te overleggen en tot consensus te komen over de inhoud van het OPP. Daarbij hebben ouder(s)/verzorger(s) instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP, maar niet op het geformuleerde uitstroomprofiel en het verwachte vervolgtraject. Indien noodzakelijk wordt de zienswijze van de ouder(s)/verzorger(s) en leerling nog toegevoegd aan het OPP. Het OPP wordt door alle betrokkenen ondertekend.

De zorgcoördinator bewaart het origineel van het OPP. De overige betrokkenen ontvangen een kopie van het OPP.

Tenminste jaarlijks evalueert de school met de ouders en de leerling het OPP. Mede op basis van deze evaluatie neemt de school, indien nodig, extra maatregelen om de leerling op koers te houden richting uitstroombestemming of stelt de school het OPP bij.

Als er sprake dient te zijn van een gecombineerd traject met opvoed- en opgroeiondersteuning worden ook de ketenpartners betrokken bij het opstellen van het OPP. De school beslist over de aard van de onderwijsondersteuning; de jeugdhulp beslist over de aard van de jeugdzorgondersteuning.

Scholen voor regulier onderwijs moeten vanaf 1/8/2014 in het Basisregister Onderwijs (BRON) aangeven wanneer een leerling een OPP heeft.

NB: Voor plaatsing in een trajectgroep is het inzetten van het VPI en het opstellen van een OPP niet verplicht, maar wordt met klem geadviseerd om dit wel te doen. Op deze manier worden de leerling, de domeinen waarop de leerling mogelijk extra ondersteuning nodig heeft en de gebieden waarop de docent/de school ondersteuningshandelingen dient in te zetten, scherp in beeld gebracht.

Dit hoeft overigens niet direct aan de voorkant maar kan ook *gedurende* het traject worden opgepakt.

8. Externe Zorg en Ondersteuning

a. ZAT

Het ZAT vergadert iedere zes weken. De samenstelling van het ZAT is als volgt: teamleiders van alle sectoren, zorgcoördinator, politie, leerplicht, SKT, JGZ,

Teamleiders brengen leerlingen in. Dhr Kouwenhoven is technisch voorzitter van het ZAT. De zorgcoördinator zorgt voor het verspreiden van de agenda, bespreeklijst en dossiers, alsook het notuleren tijdens de vergadering. De andere deelnemers leveren informatie vooraf en adviseren tijdens de vergadering. Er wordt tijdens het ZAT gezamenlijk gezocht naar oplossingen en acties t.b.v. leerlingen met problematiek die het reguliere onderwijs ontstijgen.

Inbrengen van een leerling gebeurt altijd met toestemming van de ouders. Indien er geen toestemming is gegeven wordt de leerling anoniem besproken. De leerlingen worden per sector besproken.

De zorgcoördinator mailt de betrokken partijen eerst een agenda en bespreeklijst waarop alleen de namen en nummers vermeld staan. Later volgen de dossiers met alleen de nummers. Dit om de privacy van de besproken leerlingen te waarborgen. In de dossiers wordt er nooit met naam verwezen naar de leerling, alleen met LL. Leerlingen die anoniem besproken worden staan op de lijst als A met een nummer.

b. Sociaal Kern Team Westland

Ontwikkelingen en veranderingen op het gebied van Jeugdzorg vragen om een herziening van de huidige manier van werken. Tijdens het schooljaar 1314 heeft er een pilot 'CJG in de school' plaatsgevonden op een zusterlocatie.

Gaande het schooljaar 1415 is op het Vakcollege ISW Hoge Woerd een nieuwe manier van integratie van het CJG, inmiddels het SKT Westland genaamd, in school ontwikkeld.

Vanaf de start van het schooljaar 1516 zal een medewerker van het SKT iedere twee weken een tweetal uren op onze locatie aanwezig zijn. We hopen dat door haar fysieke aanwezigheid in de school ouders makkelijker richting het SKT te bewegen zijn en de lijn met het SWM korter en effectiever zal zijn. We kunnen hier spreken van een pilot en deze zal gedurende het jaar worden geëvalueerd met de betrokken personen.

c. Specifieke zorg en ondersteuning door externen op Vakcollege ISW Hoge Woerd

School Maatschappelijk Werk (SMW)

Stichting Jeugdformaat

Leerlingen met problemen thuis of op school en die hierover niet met hun mentor of teamleider willen/kunnen praten, kunnen doorverwezen worden naar SMW. Dit gebeurt doorgaans met toestemming van ouders, tenzij de leerling of de situatie iets anders dicteert. SMW kan ook ingezet worden als tussenpersoon in de communicatie met partijen uit het jeugdzorg veld.

Onderwijs Jeugdzorg (OJ)

Stichting Jeugdformaat

Kortdurende psychologische begeleiding van individuele leerlingen. Inschakeling van OJ gebeurt altijd met toestemming van ouders en instemming van het SKT. Afspraken kunnen zowel op school als thuis plaatsvinden.

Pluscoach

Kortdurende, praktische, buitenschoolse begeleiding van leerlingen. Pluscoach werkt met coaches vanuit verschillende disciplines en organisaties. De Pluscoach wordt aangevraagd door de zorgcoördinator in overleg met de leerling en ouders. Afspraken kunnen zowel op school als buiten school plaatsvinden.

d. Zorgkaart Externe Zorg

 zorgkaart EXTERNE ZORG zorgkaart leerlingenzorg die we aanbieden binnen en buiten de school door externe instanties en/of personen (2015-2016) 	
School Maatschappelijk Werk	
Wie: Mevr. Thoen Wat: leerlingen met problemen thuis of op school en die hierover niet met hun mentor of teamleider willen/ kunnen praten, kunnen doorverwezen worden naar SMW. Daar krijg een aantal gesprekken waarin wordt bepaald wat voor jou de beste mogelijkheden zijn.	SMW wordt op onze locatie verzorgd door Stichting Jeugdformaats Wanneer: als je mentor/ teamleider/ ouders zich zorgen maken en je met geen van hen over jouw problemen kunt praten word je bij de zorgcoördinator opgegeven voor SMW.
Onderwijs Jeugdzorg (O.J.)	
Wie: verschildt per leerling Wat: kortdurende psychologische begeleiding van leerlingen die het psychisch moeilijk hebben.	O.J. wordt op onze locatie verzorgd door Stichting Jeugdformaats Wanneer: O.J. kan worden ingeschakeld als je ouders en school dit aanvragen.
PlusCoach	
Wie: verschildt per leerling Wat: kortdurende, praktische, buitenschoolse begeleiding van leerlingen die het moeilijk hebben.	Verschillende organisaties leveren Pluscoaches Wanneer: een Pluscoach kan alleen worden aangevraagd door de zorgcoördinator. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders en leerling.
Schoolondersteuner cluster 3	
Wie: Wat: de PAB observeert klassen/leerlingen met gedragsproblemen en geeft adviezen aan de docenten.	Wordt op onze locatie verzorgd door de Maurice Maeterlinkschool Wanneer: de PAB kan worden ingeschakeld op verzoek van de vakdocent, mentor en/of teamleider.
Schoolondersteuner cluster 4	
Wie: Dhr. Littel Wat: de PAB observeert klassen/leerlingen met gedragsproblemen en geeft adviezen aan de docenten.	Wordt op onze locatie verzorgd door Impact Wanneer: de PAB kan worden ingeschakeld op verzoek van de vakdocent, mentor en/of teamleider.
Ambulante Begeleiding Cluster 2	
Wie: verschildt per LGF-leerling Wat: De AB stelt samen met de leerling, ouders en de school het OPP op en zorgt ervoor dat het HP zo goed mogelijk wordt nageleefd. Ook biedt de AB ondersteuning op het persoonlijke vlak, zowel op school als thuis.	Wordt de cluster 2 school waar de leerling bij aangesloten is. Wanneer: voor leerlingen met een zorgvraag waaraan de school niet kan voldoen vraagt de school samen met ouders een arrangement aan bij de ACTA van het samenwerkingsverband.
Trajectgroep	
Wie: Samenwerkingsverband Wat: De Trajectgroep voorziening is een buitenschoolse locatie waar leerlingen die binnen de school niet goed functioneren weer op de rit worden gezet. Hier worden alle partijen die om je heen staan bij betrokken; jouw ouders, mentor, teamleider en ook andere hulpverleners (bijv. Jeugdzorg of Kwadraad)	Trajectgroep Wanneer: als mentor, teamleider en zorgcoördinator aangeven dat het binnen de school niet meer gaat, kun je op de Trajectgroep worden geplaatst.
Schoolverpleegkundige	
Wie: Mevr. van Leeuwen Wat: de schoolverpleegkundige kan je oproepen voor een gesprek of onderzoek als er problemen zijn met je gezondheid.	De schoolverpleegkundige is werkzaam bij de GGD en neemt deel aan het ZAT* Wanneer: de schoolverpleegkundige roept je op als daar aanleiding voor is.
Leer Plicht Consulent	
Wie: Mevr. Jense Wat: de leerplichtambtenaar komt in actie als je te vaak ongeoorloofd afwezig bent geweest. De LPA kan je oproepen voor een gesprek en een procesverbaal opmaken. De LPA kan je ook doorverwijzen naar HALT.	De LPC is werkzaam bij de gemeente Westland en neemt deel aan het ZAT* Wanneer: Als je teveel spijbelt, te laat komt of op een andere manier ongeoorloofd afwezig bent geeft de school dit door aan de LPA en wordt je opgeroepen.
Vertegenwoordiger Sociaal Kern Team Westland	
Wie: Brenda van 't Hazeveld Wat: de vertegenwoordiger van het SKT adviseert in het ZAT en heeft 1x in de twee weken spreekuur op school	De vertegenwoordiger het SKT is het contactpunt voor de school en neemt deel aan het ZAT* Wanneer: als de school zich zorgen maakt en er binnen de school geen oplossingen voor jouw problemen zijn nemen we, in overleg met jou en je ouders, contact op met het SKT.
Politie	
Wie: Dhr. Kuiper en Dhr Cox Wat: de politie kan worden ingeschakeld als er aangifte gedaan moet worden of als de school een vermoeden heeft van zaken die niet binnen de school toelaatbaar zijn.	De politie is werkzaam bij de politie Haaglanden en neemt deel aan het ZAT* Wanneer: als de school het noodzakelijk vindt de politie in te schakelen.

* ZAT: zorg advies team: vergadert eens in de zes weken over zorgleerlingen.

8. Passend Onderwijs op Vakcollege ISW Hoge Woerd

a. Algemeen: aanmelding, toelating, zorgplicht

AANMELDING

Bij aanmelding voor het voortgezet onderwijs van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften kan het gaan om een leerling die afkomstig is uit het primair onderwijs (instroom) of om een leerling die afkomstig is uit het voortgezet onderwijs (zijinstroom).

Bij leerlingen die van het primair onderwijs komen, kiezen ouders en kind een school die voldoet aan de criteria passend bij het advies van het primair onderwijs. Zij kunnen om verschillende redenen voor een bepaalde school kiezen, bijvoorbeeld omdat zij van mening zijn dat die school hun kind de juiste ondersteuning kan bieden.

Een leerling moet altijd schriftelijk aangemeld worden bij een school voor voortgezet onderwijs, ten minste 10 weken voor het begin van het schooljaar.

Door de afleverende school wordt informatie overgedragen op grond waarvan de ontvangende school de afweging kan maken of zij de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, inderdaad een passende plek kan bieden. De afleverende school zorgt in ieder geval voor de volgende informatie:

Instroom vanuit het primair onderwijs

- Onderwijskundig rapport
- Advies voor een leerweg
- Overzicht van het leerlingvolgsysteem
- Absentieoverzicht
- Ontwikkelingsperspectief (OPP) en evaluatie OPP
- Beschrijving onderwijsondersteuningsbehoeften
- Beschrijving geboden onderwijsondersteuning (arrangementen) en het resultaat daarvan.
- Evt. beschrijving van geboden jeugdhulp.

Zijinstroom vanuit andere school voor voortgezet onderwijs

- Onderwijskundig rapport (voor onderbouwleerlingen)
- Advies leerweg van afleverende school
- Absentie overzicht
- Recente capaciteitentest (max. 2 jaar oud)
- Schoolrapporten afleverende school
- Ontwikkelingsperspectief (OPP) en evaluatie OPP
- Verslagen van onderzoeken (ADHD, dyslexie, etc.)
- Verslagen van besprekingen in zorgteams
- Beschrijving onderwijsondersteuningsbehoeften
- Beschrijving geboden onderwijsondersteuning (arrangementen) en het resultaat daarvan.
- Evt. beschrijving van geboden jeugdhulp.

TOELATING & ZORGPLICHT

Op basis van de beschreven ondersteuningsbehoeften van de leerling onderzoekt de ontvangende school welke onderwijsondersteuning gegeven moet worden. De school bepaalt of zij op de gewenste ondersteuningsvraag een passend antwoord kan bieden binnen de eigen ondersteuningsstructuur en/of met extra ondersteuning geboden vanuit het SWV (schoolondersteuner).

Ook wordt gekeken naar de eventuele noodzakelijke ondersteuning in de thuissituatie. De zorgregisseur (SKT) van de school bepaalt, in nauw overleg met de school, of en in welke mate dit gewenst is. Het doel daarbij is om tot een gezamenlijk plan te komen vanuit school en jeugdhulp, zodat dit verbonden is met elkaar en er regelmatig afstemming plaatsvindt tussen de jeugdhulp en school.

Om tot een goed passend aanbod te komen, is het van groot belang dat zowel de afleverende school als ouders *alle* informatie over een leerling overdragen aan de nieuwe school.

De ontvangende school neemt een besluit tot toelating. In alle gevallen, zowel bij toelating als bij afwijzing, ontvangen ouders schriftelijk bericht over het besluit van de school.

Als blijkt dat de school de extra ondersteuning niet kan bieden, moet zij de ouders goed kunnen uitleggen waarom zij geen passend aanbod kan doen. Deze school zoekt dan, in nauw overleg met ouders, een andere, meer passende school. Dit kan een reguliere school zijn of een school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Zoals beschreven in de wet hebben scholen de plicht om, na schriftelijke aanmelding door ouders, de leerling binnen 6 weken aan te nemen of een plek aan te bieden op een andere school waar de leerling wel geplaatst kan worden (zorgplicht). De school mag deze termijn één keer met maximaal 4 weken verlengen. Als het niet lukt om binnen deze termijn een passende school te vinden, wordt de leerling ingeschreven op de aangemelde school (eerste aanmelding na het primair onderwijs) of blijft de leerling ingeschreven staan op de school van herkomst (binnen het voortgezet onderwijs). Zijn ouders het niet eens met de toelatingsbeslissing van de school, dan kunnen zij een beroep doen op een onafhankelijk onderwijsconsulent (zie hoofdstuk 20).

Als dat onvoldoende effect sorteert, kunnen ouders terecht bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs. Op de website van het SWV staat dit beschreven: <http://www.swv-westland.nl/site/nl/procedureklachtenengeschillen/geschil>.

De zorgplicht is van toepassing op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen.

In het voortgezet onderwijs moet het bevoegd gezag eerst beoordelen of een leerling voldoet aan de vooropleidingseisen, gesteld in het Inrichtingsbesluit WVO. Voldoet de leerling daar niet aan (bijvoorbeeld een VMBO-leerling meldt zich aan op het VWO), dan is de zorgplicht niet van toepassing.

b. Basisondersteuning

In de basisondersteuning hebben de schoolbesturen vastgelegd wat de minimale ondersteuning is, die zij aan alle leerlingen bieden. Het gaat hierbij om preventieve en licht curatieve interventies die, eventueel in samenwerking met ketenpartners, binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school worden uitgevoerd. De basisondersteuning heeft betrekking op alle leerlingen die een school binnen het SWV bezoeken en voor meer dan 85% van de leerlingen is de basisondersteuning voldoende om het onderwijs dat past bij hun mogelijkheden, te volgen.

In de schoolondersteuningsprofielen van de scholen staat in het eerste deel beschreven wat zij bieden aan basisondersteuning. Er is een onderscheid gemaakt tussen de basisondersteuning voor het PrO/VMBO en de HAVO/VWO.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning. Zij dienen te voldoen aan het inspectiekader en de wet BIO. Zij hebben zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning en nemen maatregelen als de kwaliteit onvoldoende is.

Het SWV heeft een ondersteunende en signalerende taak. Als een school de basisondersteuning (nog) niet op orde heeft, kan vanuit het SWV meegedacht worden hoe dat wel op orde te krijgen.

De basisondersteuning moet altijd volledig benut zijn voordat er extra ondersteuning ingezet kan worden.

BASISONDERSTEUNING

De basisondersteuning is de ondersteuning die onze school kan bieden aan alle leerlingen.

Toelating / intake / kennismaking

Intakegesprek met de leerling (LEO*1)

Intakegesprek met de ouders (LEO*1)

Overdrachtsgesprek met school van herkomst

Testmoment (met het oog op begeleiding)

Kennismakingsactiviteit voor start van het schooljaar (OB*2)

Kennismakingsactiviteit begin van het schooljaar

Meelopen in v.o. school voor aanname (OB*2)

Kennismakingsmoment voor ouders

Mentor leest dossier

Zorgcoördinator leest dossier (LEO*1)

Op basis van intakegegevens wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld (LEO*1)

Op basis van intakegegevens worden de klassen samengesteld (OB*2)

Informatie (voortgang) wordt teruggekoppeld naar de school van herkomst

Warme overdracht tussen zorgcoördinatoren bij instroom naar bovenbouw (LEO*1)

Leerlingvolgsysteem

Intakegegevens worden in een geautomatiseerd LVS opgenomen

Vorderingen (cijfers) worden bijgehouden in het LVS

Gespreksverslagen worden opgeslagen in het LVS

Verzuimgegevens worden genoteerd in het LVS

Handelings- en/of begeleidingsplannen worden opgenomen in het LVS

Observaties worden opgenomen in het LVS

Testgegevens worden opgenomen in het LVS

Stoornissen worden opgenomen in het LVS

Specifieke leerbehoeften worden opgenomen in het LVS

Brieven/documenten/correspondentie worden opgenomen in het LVS

Incidentenregistratie wordt opgenomen in het LVS

Voortgang leerlingenbespreking wordt opgenomen in LVS

Voortgang bespreking IZT wordt opgenomen in LVS

Voortgang bespreking ZAT wordt opgenomen in LVS

Mentoraat

Elke klas heeft een mentor

Er is een taakomschrijving voor de mentor

De mentor is de eerstelijns medewerker m.b.t. leerlingenzorg

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders

De mentor verzorgt minimaal één mentorles in de week (OB*2)

Voor de mentorlessen wordt een methode gebruikt (bijv. Leefstijl, Kanjertraining, etc.) (OB*2)

De mentor heeft een vast contactmoment voor zijn/haar mentorgroep

De mentor voert individuele gesprekken met mentorleerlingen

De mentor voert individuele gesprekken met ouders van mentorleerlingen

De mentor houdt (mede) het LVS bij

De mentor onderhoudt indien nodig (mail-)contact met de ouders van de leerling

Didactisch handelen
Docenten zijn in staat om hun lessen op een prikkelende manier aan te bieden
Docenten kunnen inspelen op verschillende leerstijlen van leerlingen (LEO*1)
Docenten kunnen signaleren welke leerbehoeften leerlingen hebben (LEO*1)
Docenten kunnen variëren in werkvormen
Docenten bieden structuur (in tijd, ruimte, procedures, taken en omgeving) aan leerlingen
Docenten leren leerlingen studievaardigheden (leren leren)
Docenten leren leerlingen plannen en structureren
Docenten kunnen leerlingen met dyslexie in de klas begeleiden
Docenten worden regelmatig (bij-) geschoold op didactisch terrein
Didactische behoeften van leerlingen worden in beeld gebracht (LEO*1)
Leerlingen worden gescreend op dyslexie (OB*2)
Leerlingen worden gescreend op begrijpend lezen (OB*2)
Leerlingen worden gescreend op woordenschat (OB*2)
Leerlingen worden gescreend op spelling (OB*2)
Leerlingen worden gescreend op achterstand of voorsprong d.m.v. methode onafhankelijke toetsen (OB*2)
De school maakt groepsplannen gericht op de didactische aanpak in de klas (LEO*1)
De school heeft een dyslexieprotocol

Pedagogisch klimaat / veiligheid
Het aanleren van sociale vaardigheden is opgenomen in het basiscurriculum voor alle leerlingen
In de les wordt structureel aandacht besteed aan omgaan met elkaar
In de les wordt structureel aandacht besteed aan samenwerken
In de les wordt structureel aandacht besteed aan discriminatie / pesten
In de les wordt structureel aandacht besteed aan het omgaan met conflicten
Er zijn schoolregels opgesteld die voor iedereen goed zichtbaar in de school zijn opgehangen
Regels worden consequent gehandhaafd en er worden passende maatregelen getroffen indien de regels worden overtreden
De school heeft een pestprotocol
De school heeft een veiligheidsprotocol
De school hanteert het Meldprotocol verzuim en schooluitval regio Haaglanden
De school betreft de leerlingen actief bij het pedagogisch klimaat binnen de school (OB*2)

Welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling
Leerlingen worden gescreend op faalangst
Leerlingen worden gescreend op sociale vaardigheden
De SAQI of SVL wordt bij leerlingen afgenomen (niet bij PrO)
De mentor voert individuele gesprekken met de mentorleerlingen
De mentor voert klassengesprekken met de mentorklas
De school biedt binnen de school een sociale vaardigheidstraining voor een daarvoor geselecteerde groep (OB*2)
De school biedt binnen de school een faalangsttraining voor een daarvoor geselecteerde groep (OB*2)
De school biedt binnen de school een examenvreestraining voor een daarvoor geselecteerde groep (BB*3)
De school hanteert het protocol (onvoldoende verklaard) ziekteverzuim regio Haaglanden
De school hanteert de landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Schoolorganisatie m.b.t. ondersteuning

De school kan de leerling extra ondersteuning bieden op het gebied van taal
De school kan de leerling extra ondersteuning bieden op het gebied van rekenen
De school kan leerlingen met dyslexie begeleiden
De school stelt voor de leerling een ontwikkelingsperspectief op (LEO*1)
Dit ontwikkelingsperspectief heeft een vaste structuur (LEO*1)
Dit ontwikkelingsperspectief wordt met ouders en leerling besproken en bevat afspraken over hoe vaak en waarover wordt overlegd met ouders (LEO*1)
Dit ontwikkelingsperspectief bevat afspraken over de wijze waarop ouders betrokken worden bij de begeleiding van hun kind (LEO*1)
Dit ontwikkelingsperspectief is leidend voor het handelen van docenten en begeleiders (LEO*1)
Dit ontwikkelingsperspectief is samen met ouder(s) en leerling opgesteld (LEO*1)
Afdelingen beschikken over een eigen gedeelte in de school (OB*2)
De school beschikt over laptops/computers voor toetsen
Als een leerling behoefte heeft om zich tijdelijk terug te trekken, is daar ruimte voor (LEO*1)
De school is rolstoelvriendelijk
Teams houden rapportbesprekingen (resultaten)
Teams houden leerlingenbesprekingen (gedrag)
Mentor overlegt met zorgcoördinator over leerlingen (LEO*1)
De school heeft een interne zorgcommissie (IZT)
De school heeft een externe zorgcommissie (ZAT)
De mentor zorgt voor een warme overdracht naar de mentor volgend jaar
De school zorgt voor een warme overdracht naar de vervolgschool of arbeidsplaats (LEO*1)

Functionarissen t.b.v. de ondersteuning

De school heeft een zorgcoördinator
De school heeft een schoolmaatschappelijk werker
De school heeft een vertrouwenspersoon
De school heeft een Remedial Teacher
De school heeft een dyslexiecoach
De school heeft een sociale vaardigheidstrainer (OB*2)
De school heeft een faalangstrainer (OB*2)
De school heeft een verzuimcoördinator
De school heeft een ehbo'er
De school heeft een oudercontactpersoon

Contact met ouders / ouderparticipatie

De school organiseert kennismakingsmomenten voor de ouders met de mentor
De school informeert ouder(s) tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van de leerling
School, ouder(s) en leerling maken samen afspraken over (begeleidings)activiteiten en verantwoordelijkheden (LEO*1)
De school organiseert ouderavonden n.a.v. het rapport
De school organiseert themabijeenkomsten voor ouders
Bij afwezigheid van de leerling worden ouders <i>dezelfde dag</i> daarvan op de hoogte gesteld
Ouder(s) hebben inzage in huiswerk via internet of e-mail
Ouder(s) hebben inzage in rooster, cijfers en verzuim via internet
De school stuurt ouders een nieuwsbrief m.b.t. de ontwikkelingen in en rond de school

De school kent een ouderraad
Ouders participeren als vrijwilliger bij activiteiten (OB*2)

Deskundigheid docenten
Mentoren volgen een mentortraining
Het beleid van de school is er op gericht om de deskundigheid van de docenten op de volgende gebieden blijvend te ontwikkelen: <ul style="list-style-type: none"> • <i>signaleren</i> van leer- en/of sociaal-emotionele problemen • <i>omgaan met</i> leer- en/of sociaal-emotionele problemen in de klas • praten met pubers • omgaan met moeilijke groepen • taalgericht vakonderwijs • klassenmanagement en –organisatie
Binnen de school is deskundigheid bij docenten aanwezig op het gebied van de aanpak in de klas m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • faalangst • dyslexie • autisme spectrum stoornissen • AD(H)D • Depressie • Agressie • sociaal angstig / teruggetrokken gedrag • oppositioneel gedrag
Docenten beschikken over specifieke <i>didactische</i> kennis en vaardigheden voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de groep
Docenten beschikken over specifieke <i>organisatorische</i> kennis en vaardigheden voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de groep
Docenten staan open voor reflectie op hun handelen
Docenten staan open voor ondersteuning bij hun handelen

*1 LEO = geldt alleen (of vooral) voor de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte

*2 OB = geldt alleen in de onderbouw

*3 BB = geldt alleen in de bovenbouw

c. Basisondersteuning +

Vanaf 1/8/2014 kan elke school gebruik maken van de zogenaamde 'basisondersteuning+': kortdurende ondersteuning voor leerling, klas, docent of docententeam. Deze ondersteuning kan maximaal 3 maanden duren.

Elke school heeft een bepaald aantal uren tot zijn beschikking waarmee de school expertise kan inhuren. Het SWV heeft contracten afgesloten met schoolondersteuners B+: een orthopedagoog (gedrags- en leerproblemen), tevens specialist op het gebied van ASS (voormalig Steunpunt Autisme) en een specialist op het gebied van cluster 4 (ernstige gedrags- en psychiatrische problematiek).

De scholen kunnen de schoolondersteuners B+ via een eenvoudig aanvraagformulier direct inschakelen voor korte (eventueel telefonische) vragen, het verhelderen van een hulpvraag, een observatie, interpretatie van testgegevens, het omzetten van testgegevens in handelingsadviezen, advies op het gebied van didactiek of klassenmanagement, voorlichting, kortdurende interventies/trainingen, etc.

De inzet van de schoolondersteuner B+ kan dus gericht zijn op de onderwijsbehoeften van leerlingen en/of ondersteuningsvragen van docenten(-teams). Alle interventies zijn altijd onderwijs gerelateerd.

Ouders en leerling worden altijd betrokken bij een aanvraag voor basisondersteuning+ en ondertekenen het aanvraagformulier.

Kern van de basisondersteuning+ is dat er **snel** deskundigheid ingevlogen kan worden. De schoolondersteuners B+ hoeven de ingehuurde uren niet op de scholen door te brengen, maar het is een voorwaarde dat op het moment dat zij ingeroepen worden voor advies, dat bij voorkeur dezelfde dag nog, maar in ieder geval binnen enkele dagen actie ondernomen wordt.

Als blijkt dat de ondersteuning van de schoolondersteuner B+ onvoldoende resultaat oplevert, kan de leerling opgeschaald worden naar een intensiever traject (bijvoorbeeld schoolondersteuner (P)AB of trajectgroep). Het opschalen naar een omvangrijker ondersteuningsarrangement gebeurt altijd in overleg en in samenwerking met de zorgcoördinator van de school. De school is er verantwoordelijk voor dat dit ook daadwerkelijk in gang wordt gezet. De schoolondersteuner B+ speelt een belangrijke rol in de overdracht naar degene die de verdere ondersteuning zal verzorgen.

Schoolondersteuners B+:

Naam	Specialisme	E-mail	Telefoonnr.	Bereikbaar
Cissy Canninga	Orthopedagoog	steunpuntdelft@vazze.nl	06-42405075	ma t/m vrij
Arie-Wout Littel	AB cluster 4	a.littel@pleysier.nl	06-14452731	ma t/m vrij
Cissy Canninga	ASS	steunpuntdelft@vazze.nl	06-42405075	ma t/m vrij

Totaal aantal uren toegekend aan ISW Hoge Woerd (op jaarbasis)

Locatie	Basis+ Ortho en Steunpunt Autisme	Basis+ ZMOK
ISW Hoge Woerd	30	20

Arrangementen basisondersteuning B+

De aangegeven uren zijn een indicatie, zodat de zorgcoördinatoren kunnen inschatten hoeveel tijd ongeveer van de urenkaart af gaat bij aanvraag van een arrangement.

Het is altijd per casus afhankelijk hoeveel tijd er daadwerkelijk wordt gebruikt; de zorgcoördinator en de schoolondersteuner communiceren dit met elkaar en noteren de werkelijk gebruikte tijd op de 'verantwoording basisondersteuning+'.

In de aangegeven of overeengekomen tijd zitten reistijd, voor- en nawerk inbegrepen.

Onderstaande lijst is niet uitputtend en school en schoolondersteuner mogen ook een alternatief (beter passend) arrangement samenstellen. Het moet echter wel kortdurend zijn (max. 3 maanden)!

	Arrangement	Benodigde tijd
1.	Telefonisch contact / advies	...
2.	Observatie in de klas + nabespreking	2 uur
3.	Interpretatie VPI + handelingsadviezen	2,5 uur
4.	Afname WISC-III NL + interpretatie + handelingsadviezen	6 uur
5.	Interpretatie gedragsvragenlijst + handelingsadviezen	2,5 uur
6.	Coaching van mentor/docent/zorgcoördinator (max. 3 gesprekken)	2 uur per keer
7.	Coaching van leerling (max. 3 gesprekken)	2 uur per keer
8.	Co-teaching + nabespreking (max. 3 keer)	2,5 uur per keer
9.	Voorlichting aan docenten(-team)	2,5 uur
10.	Voorlichting aan klasgenoten	2,5 uur
11.	Video Interactie Begeleiding (per leerling)	20 uur
12.	Kortdurende trainingen in kleine groepjes (bijv. Rots & Water, studievaardigheden, EQUIP, training voor leerlingen met ASS)	n.o.t.k.
13.	Studieprofiel-, beroepskeuze- of interessedet	2 uur
14.	Studieprofiel-, beroepskeuze- of interessedet voor leerlingen met ASS	2 uur
15.	Ondersteuning op het gebied van klassenmanagement	n.o.t.k.

d. Breedteondersteuning

De breedteondersteuning kan per school verschillen. Het gaat dan om een aanbod voor een specifieke leerling of groep leerlingen die meer nodig heeft dan de basisondersteuning. Het aanbod is gebaseerd op de expertise van de school, de wens om leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben niet te concentreren op een beperkt aantal scholen en ook de mogelijkheden of beperkingen van een gebouw.

BREEDTEONDERSTEUNING

Naast de basisondersteuning biedt onze school specifieke ondersteuning voor leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben. De kwaliteit van de breedteondersteuning hangt samen met het aantal leerlingen per klas dat breedteondersteuning nodig heeft. Daarom is het maximaal aantal leerlingen dat extra ondersteuning nodig heeft op maximaal drie per klas gesteld. Afhankelijk van de zwaarte van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen kan hier echter van afgeweken worden; de schoolleiding beslist hierover.

Cognitief/ didactisch / studievaardigheden / werkhouding	Dit biedt onze school:		
	Ja	Nee	*In ontwikkeling
Docenten zijn in staat om verlengde instructie (individueel of in klein groepje) te bieden	☒	☐	☐
Docenten zijn in staat om de lesstof aan te passen aan het niveau van de individuele leerling	☐	☐	☒
Docenten zijn in staat om leerlingen individuele hulp te bieden bij het opstarten van een taak	☒	☐	☐
Docenten zijn in staat om lesmateriaal aan te passen aan de leerstijl en leerbehoefte van de individuele leerling	☐	☐	☒
Docenten zijn in staat om leerlingen extra uitdaging te bieden in de lesstof	☒	☐	☐
Docenten zijn in staat om lesstof visueel te maken	☒	☐	☐
Docenten zijn in staat om leerlingen extra te ondersteunen met het organiseren van het schoolwerk, d.m.v. plannings, roosters of stappenplannen	☒	☐	☐
De school heeft de mogelijkheid om leerlingen te screenen op dyscalculie	☐	☐	☒
De school beschikt over een dyscalculieprotocol	☐	☒	☐
De school is in staat om leerlingen met dyscalculie te begeleiden	☐	☒	☐
De school is in staat om leerlingen een aangepast lesprogramma te bieden	☐	☒	☐
De school is in staat om leerlingen in aangepaste omstandigheden examen aan te bieden	☒	☐	☐
De school is in staat om leerlingen een aangepaste stage te bieden	☒	☐	☐
De school heeft de mogelijkheid om extra handen in de klas te bieden	☐	☒	☐
De school beschikt over een voorleesapplicatie (bijv. Kurzweil) voor dyslectische leerlingen	☒	☐	☐
De school beschikt over huiswerkbegeleiding	☒	☐	☐
De school beschikt over een internationale schakelklas voor nieuwkomers (ISK)	☐	☒	☐

De school biedt Leerwerktrajecten aan	☒	☐	☐
De school biedt VM2-trajecten aan	☐	☒	☐
De school biedt AKA-trajecten aan	☐	☒	☐
De school heeft de mogelijkheid om een WISC III ¹ af te nemen en te verwerken	☒	☐	☐
De school biedt extra aanvullende activiteiten gericht op:			
Versterken van de taakgerichtheid	☒	☐	☐
Oefenen in aandacht en concentratie	☐	☐	☒
Begeleiding bij motivatieproblematiek	☒	☐	☐
Leren plannen en organiseren	☒	☐	☐
Versterken van de zelfstandigheid	☒	☐	☐
Verbeteren van het werktempo	☐	☐	☒
Anders, namelijk	☐	☐	☐

¹ De WISC (Wechsler Intelligence Scale for Children) III NL is een algemene intelligentietest die individueel wordt afgenomen en dient om het cognitief functioneren van kinderen van 6 t/m 17 jaar vast te kunnen stellen. Deze test mag slechts worden afgenomen en geïnterpreteerd door een daartoe bevoegd persoon (orthopedagoog/psycholoog).

Welbevinden / sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag	Dit biedt onze school:		
	Ja	Nee	*In ontwikkeling
Docenten zijn in staat problemen bij leerlingen te signaleren en er een passend vervolg aan te geven	☒	☐	☐
Docenten zijn in staat om de leerling extra aandacht te geven bij moeilijke of nieuwe situaties	☒	☐	☐
Docenten bieden ruimte voor motorische ontlading / bewegen tussendoor	☐	☒	☐
De school biedt een prikkelarme omgeving	☐	☒	☐
De school biedt de mogelijkheid om te werken met een geluiddempende koptelefoon op	☐	☒	☐
De school beschikt over afgeschermd werkplekken (bijv. d.m.v. een schot)	☒	☐	☐
De school beschikt over speciale 'structuurklassen'	☐	☒	☐
De school beschikt over klassen die in één lokaal verblijven	☐	☒	☐
De school heeft docententeams van 8 of minder docenten per klas	☐	☒	☐
De school biedt een EQUIP-training voor een daarvoor geselecteerde groep	☐	☒	☐
De school biedt een agressie-regulatietraining voor een daarvoor geselecteerde groep	☐	☒	☐
De school biedt een Rots & Watertraining voor een daarvoor geselecteerde groep	☐	☒	☐
De school beschikt over een persoonlijk begeleider/coach, anders dan de mentor, voor de leerling die dat nodig heeft	☐	☒	☐
De school beschikt over een kortdurende opvang met deskundige begeleiding waar leerlingen met gedragsproblemen direct voor korte tijd opgevangen kunnen worden	☐	☒	☐
De school beschikt over een time-out (voor langere tijd)	☐	☒	☐
De school beschikt over een speciale, veilige pauzeruimte voor leerlingen die daar behoefte aan hebben	☐	☒	☐
De school heeft de mogelijkheid om de TRF, CBCL en YSR af te	☒	☐	☐

nemen en te verwerken ²			
De school heeft de mogelijkheid om de SEV ³ af te nemen en te verwerken	☐	☐	☒
Anders, namelijk	☐	☐	☐

² Gedragsvragenlijsten voor kinderen van 6-18 jaar: TRF = Teacher Report Form, CBCL = Child Behaviour Check List, YSR = Youth Self Report

³ SEV = Sociaal Emotionele Vragenlijst

² en ³ Deze vragenlijsten mogen slechts door een daartoe bevoegd persoon geïnterpreteerd worden (orthopedagoog/psycholoog).

Lichamelijke ontwikkeling	Dit biedt onze school:		
	Ja	Nee	*In ontwikkeling
De school biedt fysiotherapie	☐	☒	☐
De school biedt ergotherapie	☐	☒	☐
De school biedt Motorische Remedial Teaching (MRT)	☐	☒	☐
De school biedt extra bewegingsonderwijs	☐	☒	☐
De school biedt specifieke aanpassingen t.a.v. de fijne motoriek, zoals aangepast toetsenbord, hulpmiddelen bij het schrijven, etc.	☒	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐	☐

De school werkt op afroep samen met externe specialisten als de ondersteuningsbehoeften van de leerling de eigen mogelijkheden van de school overstijgen	Dit biedt onze school:		
	Ja	Nee	*In ontwikkeling
Psycholoog	☐	☒	☐
(Ortho-)Pedagoog	☒	☐	☐
Motorische Remedial Teacher	☐	☒	☐
Algemeen maatschappelijk werker	☐	☒	☐
Persoonlijke coach/begeleider voor de leerling	☐	☒	☐
(Preventief) Ambulant begeleider	☒	☐	☐
Schoolarts	☒	☐	☐
Schoolverpleegkundige	☒	☐	☐
Logopedist	☒	☐	☐
Contactpersoon Bureau Jeugdzorg	☒	☐	☐
Medewerker MEE	☒	☐	☐
Politie	☒	☐	☐
Leerplichtambtenaar	☒	☐	☐
De school maakt gebruik van de inzet van Onderwijs zieke leerlingen Haaglanden (OZLH)	☒	☐	☐
De school heeft een ZAT dat werkt conform het kwaliteitskader ZAT's van het NJi (www.zat.nl)	☒	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐	☐

*In ontwikkeling: de school is hier mee bezig, maar het genoemde onderwerp is nog niet volledig geïmplementeerd in de hele school.

Langdurende ondersteuning: de schoolondersteuner (P)AB

Wanneer de school voor een leerling de interne ondersteuning van de school (basisondersteuning (+), 'eigen' breedteondersteuning en/of de inzet van de trajectgroep) volledig heeft benut, zonder dat dit het gewenste resultaat heeft opgeleverd, kan een arrangement langdurende ondersteuning worden ingezet. Het gaat hierbij om ondersteuning voor een leerling die naar inschatting langer dan 3 maanden gaat duren.

Door het SWV zijn zogenaamde schoolondersteuners (P)AB van cluster 3 en 4 aan de scholen toebedeeld. De schoolondersteuners (P)AB worden ingezet voor preventieve ambulante begeleiding en langdurende ondersteuning (> 3 maanden).

De ondersteuning van de schoolondersteuner wordt vormgegeven door een onderwijsarrangement op maat. Dit onderwijsarrangement kan bestaan uit ondersteuning van de leerling en/of docenten op het gebied van leerontwikkeling, op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag of kan gericht zijn op leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of leerlingen met een langdurige (chronische) ziekte. Daarnaast kunnen er gezamenlijke arrangementen worden ingezet door school en de jeugdhulpverlening, de zogenaamde onderwijszorgarrangementen.

De inzet van de schoolondersteuner (P)AB is gericht op de onderwijsbehoeften van leerlingen en/of ondersteuningsvragen van docenten(-teams). Alle interventies zijn altijd onderwijs gerelateerd.

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen, zijn scholen wettelijk verplicht om binnen zes weken na inschrijving een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vast te stellen (zie hoofdstuk 12).

M.b.t. de directe begeleiding van leerlingen kan gedacht worden aan coaching van de leerling, extra instructie, werken met kleine groepjes met dezelfde ondersteuningsbehoefte, helpen met plannen en organiseren van het schoolwerk, leren leren, toepassen van leerstrategieën, gedragstrainingen, etc. M.b.t. de systeemgerichte of indirecte begeleiding kan gedacht worden aan klassenobservaties, praktische adviezen op het gebied van didactiek, klassenorganisatie, klassenmanagement of interactie docent-leerling, deelname aan casus- of leerlingenbespreking, co-teaching, trainingen, voorlichting geven, video interactie begeleiding, coachen van docenten(-teams), mentortraining, omgaan met verschillen in de klas, etc.

AANTAL UREN (P)AB PER WEEK PER SCHOOL CLUSTER 4

Locatie	Aantal uren	Schoolondersteuner AB
ISW Hoge Woerd	16	Arie-Wout Littel

e. Trajectgroep

Voor sommige leerlingen is het, om verschillende redenen, tijdelijk niet mogelijk onderwijs te volgen in de reguliere klas. Voor deze leerlingen is er de mogelijkheid om onderwijs te volgen in een zogenaamde trajectgroep. Dit is een hele specialistische vorm van breedteondersteuning op de reguliere school, die in een vroegtijdig stadium kan worden ingezet voordat gedrag of situaties escaleren.

Er kan worden gevarieerd in de mate van integratie: leerlingen volgen een deel van het onderwijs in de trajectgroep en een deel van het programma in een reguliere klas of (vrijwel) het gehele programma wordt apart in de trajectgroep georganiseerd. Ook kan gevarieerd worden in de duur van het programma: van kortdurend tot gedurende de gehele schoolperiode. Kenmerken van de trajectgroep: ondersteuning op maat en flexibiliteit!

Scholen nemen deze vorm van breedteondersteuning op in het schoolondersteuningsprofiel en beslissen zelf, na bespreking in intern en/of extern zorgteam (IZT en/of ZAT), of een leerling wordt toegelaten tot de trajectgroep.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de trajectgroep en legt verantwoording af aan het SWV over de middelen die het hiertoe heeft ontvangen.

De trajectgroep dient twee (hoofd)doelen:

- 1) Voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip vallen (en eventueel thuis komen te zitten) door vroegtijdig te signaleren, preventief te handelen en een passende plek te bieden, ook als het (tijdelijk) niet meer lukt binnen de klas;
- 2) Door outreachend te werken, de deskundigheid van de medewerkers van de trajectgroep binnen de schoollocaties te verspreiden.

Binnen de trajectgroep kan gebruik worden gemaakt van het VPI en de basisondersteuning+. Dit verloopt via de zorgcoördinator van de locatie waar de leerling is ingeschreven.

Ditzelfde geldt ook voor de inzet van schoolmaatschappelijk werk of de jeugdhulp.

Tot slot: de trajectgroep is er om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. Idealiter stromen leerlingen in zoals hierboven omschreven: vroegtijdig en preventief. Het kan echter ook zo zijn dat leerlingen bijvoorbeeld wachten op een plekje in het VSO of een ander onderwijstraject en niet meer (volledig) in de klas kunnen functioneren. Voor deze leerlingen kan de trajectgroep een tijdelijke oplossing op maat bieden.

f. Flexcollege

Voor leerlingen die de veiligheid van zichzelf, medeleerlingen en/of medewerkers in gevaar brengen, maar die niet in aanmerking komen voor het cluster 4 onderwijs, kan bij de ACTA een plaatsing worden aangevraagd voor een FlexCollege in de regio. Met de omliggende samenwerkingsverbanden (Den Haag, Delft en Nieuwe Waterweg-Noord) zijn hier afspraken over gemaakt. Als de aanvraag gehonoreerd wordt, zal vervolgens door het SWV een plek worden gezocht in een FlexCollege dat zo dicht mogelijk bij de woonplaats van de leerling ligt. Het SWV zal op zo kort mogelijke termijn na de uitspraak van de ACTA contact opnemen met de zorgcoördinator over op welk FlexCollege de leerling terecht kan en hoe de verdere procedure in zijn werk gaat.

Doel van een Flextraject is altijd terugkeer naar het regulier onderwijs, bij voorkeur naar de school van herkomst. De school van herkomst blijft altijd verantwoordelijk voor de leerling en het aanleveren van materialen, toetsen, etc. De FlexColleges zijn nadrukkelijk niet bedoeld als wachtkamer of voorportaal voor het VSO!

g. Diepteondersteuning (VSO)

De diepteondersteuning is voor leerlingen die zeer intensieve ondersteuning nodig hebben, die het regulier onderwijs niet kan bieden: het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Indien de onderwijs- en opvoedbehoeften van de leerling om een intensieve vorm van begeleiding vragen die niet binnen het regulier onderwijs kan worden geboden en ook niet kan worden geboden met behulp van de inzet van een arrangement, zal het Voortgezet Speciaal Onderwijs mogelijk het beste kunnen inspelen op de ondersteuningsvragen.

Een leerling is toelaatbaar tot het VSO als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs onvoldoende tegemoet komt aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard van de beperking van de leerling en de daardoor veroorzaakte onderwijsbeperkingen.

Als een leerling vanuit het reguliere voortgezet onderwijs wordt verwezen naar het VSO, dan geeft het SWV van de verwijzende school een TLV af en betaalt voor de plaatsing in het VSO.

Dit SWV beoordeelt ook of de leerling nog in aanmerking komt voor VSO na afloop van de TLV. Ouders kunnen ook alleen bij dit SWV bezwaar maken tegen de beslissing.

Voor alle leerlingen van ISW en Lentiz is dit dus het SWV VO Westland, ongeacht de woonplaats van de leerling.

Het streven is dat de aanvraagprocedure voor diepteondersteuning maximaal 4 schoolweken in beslag neemt vanaf het moment dat de complete aanvraag ontvangen is door het SWV.

Gedurende de aanvraag blijft de leerling gewoon onderwijs volgen op de aanvragende school. Een aanvraag is geen reden om de leerling thuis te laten blijven.

De volgende voorwaarden gelden:

- Het bevoegd gezag van de school van aanmelding of waar de leerling zit vraagt de TLV aan. Dit is dus niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor een TLV voor het VSO, is dit een school voor voortgezet onderwijs of een VSO-school.
- De school en ouders kunnen bij het SWV bezwaar aantekenen tegen het besluit van het SWV.

Als er geen TLV wordt afgegeven, moet de school waar de leerling op dat moment is ingeschreven op zoek naar een andere passende plek voor de leerling.

6. Lijst met afkortingen

ACTA	Advies Commissie Toewijzing Arrangementen
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Personeels Vergadering
ASS	Autisme Spectrum Stoornis
BBG	Beroeps Begeleidend
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
GGD	Gemeentelijke Gezondheid Dienst
HP	Handelingsplan
HWB	Huiswerk Begeleiding
IZT	Intern Zorg Team
JGZ	Jeugd Gezondheid Zorg
LGF	Leerling Gebonden Financiering
LIB	Leerling in Beeld
LPC	Leerplicht Consulent
LVS	Leerlingvolgsysteem
LWOO	Leerweg Ondersteunend Onderwijs
OJ	Onderwijs Jeugdzorg
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
PAB	Preventief Ambulant Begeleider
PRO	Praktijk Onderwijs
REC	Regionaal Expertise Centrum
RT	Remedial Teaching
RVN	E.P. van Reeve, zorgcoördinator ISW Hoge Woerd
SBT	School Beleving Test
SKT	Sociaal Kern Team
SMW	School Maatschappelijk Werk
SWV	Samenwerkingsverband
SOP	School Ondersteunings Profiel
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VPI	Vraagprofiel Instrument
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig School Verlater
ZAT	Zorg Advies Team